

Majandusolümpiaadi lõppvoor 2022
Praktilise osa küsimustik.

14. aprill 2022

1. Millised allolevatest lausetest on tõesed, millised väärad?
  - a. Aktsiaseltsile on audiitor ja aastaaruande auditeerimine kohustuslik. Õ
  - b. Aktsiaseltsi aktsionäriks ei tohi olla kohaliku omavalitsuse allüksus. V
  - c. Aktsiaseltsi nõukogu liige ei pea olema aktsionär. Õ
  - d. Aktsiaseltsi juhatajaks saab olla ainult selle ettevõtte aktsionär. V
  - e. Aktsiaseltsi aktsionärideks võivad olla ainult füüsilised isikud. V
  - f. Võrreldes teiste ettevõtliikidega on Eestis kõige enam registreeritud aktsiaseltse. V

3 punkti

2. Milline väide on sertifikaadi „Edukas Eesti Ettevõte“ kohta tõene?
  - a. Sertifikaat on kasutusel terves Baltikumis.
  - b. Sertifikaat põhineb ettevõtte eelmise majandusaasta tulemustel.
  - c. Sertifikaat on Eesti tuntuim, vanim ja laialdasemalt kasutusel olev kvaliteedimärgis, mida saavad vaid eeskujuliku krediitireitinguga (A, AA või AAA) ettevõtted.
  - d. **Kõik vastused on õiged.**

1 punkt

3. Töötajate arvu järgi on AS „Divano“ näitel tegemist
  - a. mikroettevõttega
  - b. **väikeettevõttega**
  - c. keskmise suurusega ettevõttega
  - d. suure ettevõttega

1 punkt

4. Äriregistri andmetel tegutses Eestis 2021. aastal mööblitootmise sektoris (EMTAK kood 3109) otseselt mööblitootjatena või mööblitootmisega seotuna kokku 1150 ettevõtet. Millise turustruktuuriga turul tõenäoliselt tegutseb AS Divano?
  - a. täiuslik konkurents
  - b. **monopolistlik konkurents**
  - c. monopol
  - d. monopson

1 punkt

5. Ostetud autot plaanitakse kasutada ettevõttes 5 aastat, lõppväärtusega 10 000 eurot. Millise summa võrra suureneb ettevõtte kulum aastas?
Vastus: 5000 eurot

2 punkti

(35000-10000)/5= 5000 eurot

6. Ettevõtte eesmärkide saavutamiseks on oluline tootmise efektiivne planeerimine ja korraldamine. Rakendades piirprintsipi, leia tabel 1 põhjal optimaalne tootmistase lühiperioodil kasumi maksimeerimiseks!
  - a. **101 tumbat**
  - b. 100 tumbat
  - c. 104 tumbat
  - d. 96 tumbat

3 punkti

7. Kui suur on tabel 1 põhjal keskmine kogukulu 99 tumba tootmisel!

Vastus: 100 eurot

1 punkt

8. Osteti uus tootmisjuhtimistarkvara, mille kasutamine parandaks info haldamist, materjalide ostu ja tootmise planeerimist. Väheneks töötajate töökoormus ja hoitaks kokku ületundide tasustamise pealt. Kuidas kajastub tootmisjuhtimistarkvara ettevõtte bilansis?

- a. lühiajalise käibevarana
- b. pikaajalise käibevarana
- c. materiaalse põhivarana
- d. **immateriaalse põhivarana**

1 punkt

9. Mitu protsenti vähenesid transpordikulud (ümarda täisarvuni)?

Vastus: 39%

2 punkti

10. Mööbli tootmises võtab osa mitmeid spetsialiste - tiserid, õmblejad, karkassi valmistajad, juurdelõikajad jne. Milline on neljanda töötaja piirprodukt (tabel 3)?

- a. 35 voodit
- b. 45 voodit
- c. **25 voodit**
- d. 140 voodit

1 punkt

11. Kasutades tabeli 3 andmeid leia, missuguse töötajate arvu juures on ettevõtte tootlikkus kõige kõrgem?

- a. **7 töötaja juures**
- a. 9 töötaja juures
- b. 8 töötaja juures
- c. 6 töötaja juures

1 punkt

12. Millised väited ringmajanduse mudeli kohta on tõesed?

- a. **Hoitakse lahus looduslikud ja tehislikud materjalid, et suurendada nende taaskasutuse võimalusi.**
- b. **Juba materjalide ja toodete disainimisel arvestatakse sellega, kuidas neid saaks hiljem taaskasutada.**
- c. Eesmärk on toota rohkem, kvaliteet pole oluline.
- d. **Tarbija ei osta asju ja ei oma kõike, vaid võimalusel rendib.**
- e. **Läbimõeldud on ka toodete tagastamise logistika, st et toodete tagastamine on teenuse üks osa.**
- f. **Tooted suunatakse pärast esmast kasutamist järelturule või ümbertöötlemisele.**
- g. 50% algsetest materjalidest läheb põletamisele või prügilasse.
- h. Reostus pole oluline probleem, tähtsam on ressursside ja kaupade kiirem ringlus.

4 punkti

13. Kangajääkide müügist ei teenitud suurt tulu (300 eurot). Kuidas liigitada AS Divano tegevust ärimudeli eesmärgi järgi?

- a. Eesmärgiks on sotsiaalse väärtuse loomine.
- b. **Eesmärgiks on mõõdetav positiivne mõju koos rahalise tuluga.**
- c. Eesmärk on ainult finantsilise väärtuse loomine.
- d. Eesmärk on heategevus.

1 punkt

14. Mitu protsenti oli tabel 4 andmete alusel AS Divano 2021. a tegelik Eesti turu müügitulu prognoositust suurem? (ümarda protsendid täisarvuni)

Vastus: 13%

1 punkt

15. Milline toode oli suurima kasumiga ühe ühiku kohta (tabeli 4 põhjal)?

- a. diivanvoodi
- b. **nurgadiivan**
- c. tugitool
- d. voodid

2 punkti

16. AS Divano toodete garantiiaeg on 3 aastat. See on klassikalistest turundusmeetmetest

- a. toode
- b. müügikoht
- c. hind
- d. turundussuhtlus

1 punkt

17. Müügijuht Rasmus analüüsis eelmise kvartali müügiaruannet ja tegi ettepaneku korraldada allahindluskampaania, eesmärgiga suurendada müügitulu. Eelmises kvartalis müüdi 40 diivanvoodit, hinnaga 612 eurot.

Nõudluse hinnaelastsus on mõõtühikuta näitaja, mis iseloomustab nõutava koguse muutust üheprotsendilise hinnatõusu korral. On teada, et nõudluse hinnaelastsus on 2 (arvutatud praeguse hinna ja koguse juures).

Mitu diivanvoodit müüakse järgmises kvartalis, kui diivanvoodite hinda alandatakse 10% ning teised tegurid nõudlust ei mõjuta?

Vastus: 48 diivanvoodit

2 punkti

$$[(x - 40) * 100 / 40] / 10 = 2$$

$$x = 48$$

18. Kumba hinna juures on müügitulu suurem?

- a. **kampaaniahind**
- b. esiangne hind

2 punkti

19. Milline on diivanvoodite hinnaelastsus?

- a. elastne
- b. mitteelastne
- c. absoluutselt jäik
- d. ühikuelastne

1 punkt

20. Milline on üheks aastaks järelmaksu vormistanud ostja jaoks nurgadiivani (tabel 4) tegelik maksumus, kui intressi arvutatakse põhisummalt (sissemaks on 0 eurot)?

Vastus: 945,22 eurot

1 punkt

21. Müügijuht Rasmus on tööle võetud brutopalgaga 2200 eurot. Arvuta Rasmuse netopalk, võttes arvesse maksuvaba tulu ja et ta on liitunud kogumispensioniga.

Vastus: 1696,64 eurot

2 punkti

22. Mitu eurot oli AS Divano Rootsi tehingu müügitulu (ümarda täisarvuni)?

Vastus: 15 000 eurot

2 punkti

$$159015 / 10,601 = 15000 \text{ eurot}$$

Vasta järgmistele küsimustele kasumiaruane alusel.

23. Milline on aruandeaasta tööjõumaksude summa (ümardada täisarvuni)?

Vastus: 179 841 eurot

1 punkt

24. Milline on aruandeaasta puhaskasum?

Vastus: 63 078 eurot

1 punkt

25. Mitu protsenti suurenes aruandeaastal kasum (ümarda täisarvuni)?

Vastus: 15 %

1 punkt

26. Mitu protsenti suurenes aruandeaastal müügitulu (ümarda täisarvuni)?

Vastus: 16%

1 punkt

27. Millise summa kokku said AS Divano aktsionärid dividendidena 2020. aastal, kui on teada, et nad eelneval kolmel aastal ei olnud dividende välja võtnud?

Vastus: 3400 eurot

2 punkti

$$x * 20 / 80 = 850 \quad x = 3400$$

28. AS Divano kogukulud aastas on 1 075 323 eurot. Milline on müügitulu tasuvuspunktis?

Vastus: 1 075 323 eurot

1 punkt

29. Millised järgnevatest AS Divano bilansi kirjetest on Aktiva kirjed ja millised Passiva kirjed?

AKTIVA 31.12.2021		PASSIVA	
Raha ja pangakonto	66654,00	Võlad ja ettemaksud	206905,00
Nõuded ja ettemaksud	62018,00	Lühiajalised laenukohustused	11672,00
Tooraine ja materjal	92960,00	Pikaajalised laenukohustused	19582,00
Valmistoodang	10383,00	Aktiivkapital	171328,00
Ehitised	332595,00	Kohustuslik reservkapital	17133,00
Masinad ja seadmed	141202,00	Eelmiste perioodide jaotamata	232359,00
Muu materiaalne põhivara	5372,00	Aruandeaasta kasum	63078,00
Immateriaalne põhivara	10873,00		
Aktiva kokku:	722057,00	Passiva kokku:	722057,00

3 punkti

30. Koosta eelmiste ülesanne kirjetest AS Divano bilanss. Milline on AS Divano bilansi aktiva summa?

Vastus: 722057 eurot

1 punkt

31. Milline allolevatest kirjeldustest vastab kõige paremini AS Divano tulemustele 2021. aastal?

- AS Divano juhatus tegi õigeid otsuseid nii uue tegevjuhi palkamisel kui ka ettevõtte töö reorganiseerimisel - vähendati oluliselt laoseisu, organiseeriti ümber tarnimine edasimüüjatele, mis võimaldas hoida kokku lao- ja transpordikulud. Keskkonnasäästliku tootmisviisi arendamine tõi kaasa rahvusvahelise tähelepanu ja uue ekspordiriigi lisandumise. Müügitulu suurendamise eesmärk ületati. Kasumi suurendamise eesmärki ei täidetud. Ostetud juhtimistarkvara aitab edaspidi parandada töötajate töötingimusi ja vähendada tööjõuvoolavust.**
- AS Divano ärilised eesmärgid täideti. Kasum oleks võinud olla veel suurem, kui poleks raisatud raha kahjumliku allahindluskampaania peale. Lisandus uus ekspordiriik ning eksport suurenes 5%. Uus tootmise ja tarnimise süsteem vähendas ettevõtte kulusid, kuigi tellitud kauba kättesaamise ajad pikenesid ligi 3 korda. Uue tegevjuhi otsused olid küll liialt uuenduslikud, kuid arvestasid töötajate vajadustega ning ühtegi töötajat ei koondatud. Ostetud juhtimistarkvara kasutusele võtmine ei toonud kaasa loodetud tulemusi
- AS Divano kasum ja müügitulu olid planeeritust väiksem. Uue tegevjuhi veaks võib lugeda tema otsust vähendada laopinda. Tellitud kauba kättesaamise ajad pikenesid ligi 3 korda ja tellimusi ei täideta nende laekumise järjekorras. Tänapäeval soovib klient oma tellitud toote kindlasti kätte saada juba järgmisel päeval. Reklaamikampaaniat ettevõtte ei teinud, kuid oleks pidanud tegema vähemalt Soome turul, kus saab tooteid müüa kallima hinnaga. Positiivne on uue tegevjuhi otsus ühineda ettevõtete vahelise koostööplatvormiga Materjalivoog
- Uue tegevjuhi palkamine ei õigustanud ennast ja juhatuse otsused ei viinud ettevõtet edasi. Lõhuti toiminud logistika. Tootmist oleks saanud suurendada ka endisel pinnal - töötajaid oleks olnud valmis töötama ka kitsamates töötingimustes. Kui neid vigu poleks tehtud, oleks ettevõtte majandustulemused olnud paremad. Eesmärk suurendada kasumit 20% täideti, müügieesmärk jäi täitmata. Keskkonnasäästliku tootmisviisi arendamine tõi kaasa rahvusvahelise tähelepanu ja uue ekspordiriigi lisandumise.

3 punkti